

men at Befolkningens Flertal her i Landet ikke skulde være modent til at styre sig selv, er en Opfattelse, jeg altid har været langt fra.

Imidlertid, det var ikke den Modenhed, jeg talte om. Jeg talte om Situationens Modenhed. Nu ligger Sagen saaledes for, at vi have nu en Gang en anden Grundlov, at der i 1866 er skabt et Landsting, hvis Modstand skal overvindes. Ad Forhandlingens Vej ville vi forsøge det. Brister Forhandlingen, kan der blive Tale om at gaa ad Kampens Veje, men i alt Fald, der er en Modstand, som skal overvindes. Det var med Hensyn til Vilkaarene for at overvinde denne Modstand, jeg tænkte paa Situationens Modenhed; og man maa se saare overfladisk paa den politiske Situation, hvis man tror, at Situationen for Øjeblikket er moden til at tage en saadan Forhandling eller Kamp op. Det er der heller ingen, der har forsøgt at paavise.

Den højtærede Indenrigsminister spurgte mig, om jeg mente, at Grundlovsændringen skulde ligge meget langt ude i Tiden. Det kommer ganske an paa Forholdene, paa Forholdenes Modning, fremfor alt paa den Klogskab og Besindighed, hvormed man tager denne Sag op og søger at faa den gennemført. Hvis det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) og hans Regering paa samme Maade som hidtil ville gaa i Spidsen for denne Sag og vælge Kamppladsen og Kampsituationen, saaledes som de have gjort, saa kan man med fuld Sikkerhed sige, at der vil ligge en meget lang Aarrække foran os, inden der bliver nogen som helst Udsigt til at gennemføre noget paa dette Omraade, det er fuldkommen sandt. Men det kunde tænkes, at andre ville lægge Situationen noget klogere og mere praktisk til Rette.

Jeg skal saa slutte med nogle Ord til den højtærede Konseilspræsident. Den højtærede Konseilspræsident var ligesom det ærede Medlem fra Holbæk meget besk overfor mig personligt. Det er mig ikke noget nyt. Det er noget, jeg gentagne Gange har mødt fra den Side. Og det forbavser mig ikke, for jeg ved meget vel, at jeg paa visse afgørende Punkter og netop i det sidste Aars Tid har krydset de Herrers Planer paa en højst ubehagelig Maade. Ja, jeg ved det, og jeg kvitterer af ganske Hjerte for de forskellige Ubehageligheder, de give mig til Gengæld derfor. Jeg ved, at de Herrer havde sat et overordentlig stort Haab til, at det skulde lykkes at forhindre Forsvarssagens

Gennemførelse, at de havde sat deres Haab til, at vi indenfor Venstre, der vare uenige paa et vigtigt Punkt angaaende denne Sags Gennemførelse, ved at sætte den Strid paa Spidsen skulde hidkalde en Situation, hvor Forsvarslovene gik under, og Danmark kom til at vise det Skuespil, at det ene af alle Lande var ude af Stand til at ordne sit Forsvarsvæsen og tilvejebringe nogen Enighed om denne Sag. De knyttede endnu mere vidtgaende Forhaabninger dertil. De knyttede det Haab dertil, at der ogsaa politisk ved Forsvarssagens Stranding skulde opstaa saa dyb en Kløft mellem de forskellige Venstregrupper, der dog i nogle Aar havde virket sammen, at der i Skødet paa de Herrer skulde falde som en moden Frugt det, hvorpaa de saa længe havde ventet, den for deres Politik gunstige Situation, der vilde vokse ud af Venstres Sprængning og Udygtiggørelse til videre politisk Gerning. Jeg erkender meget vel, at jeg ved den Holdning, jeg indtog ved de afgørende Forhandlinger i disse Sager, og ved den Holdning, jeg har taget i Vinter, har bidraget overordentlig væsentligt til at skuffe de Herrers Forhaabninger og til, at deres Planer ere bristede.

Naar der nu bestaar et saa godt og solidt Samarbejde mellem de tre Venstregrupper, som der gør (Afbrydelse), ja, som der gør, det skulde de Herrer faa at se, saa skyldes det, at vi den Gang ikke satte Sagen mere paa Spidsen, end vi gjorde, saa skyldes det, at vi siden have formaaet at arbejde os fuldkommen sammen til en Fællespolitik, om hvilken de Herrer nu allerede have set forskellige Vidnesbyrd, og som De ogsaa ville faa at se ved Valget. (Rode: Saa ere vi jo ikke gruppe-splittede!) Det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgekreds siger, at saa ere vi ikke gruppesplittede. Jo, vist ere vi det i den Forstand, jeg mener det. Fordi de tre Venstregrupper arbejde sammen, ere de alligevel et Mindretal. Jeg bliver altsaa nødt til for det ærede tungnemme Medlem at gentage, at det, jeg forstaa ved et gruppesplittet Folketing, er et Folketing, som er saaledes splittet i Grupper, at der ikke er et tilstrækkelig ensartet Flertal til at bære en Regering, som skal tage en saa alvorlig Opgave op som en Forfatningskamp. Jeg haaber nu, det ærede Medlem har forstaaet mig. Men den Situation vilde vi vedblivende staa i, selv om de tre Venstregrupper i Morgen formelt sluttede sig sammen og dannede en Enhed. Hvis altsaa de Herrers Forhaab-